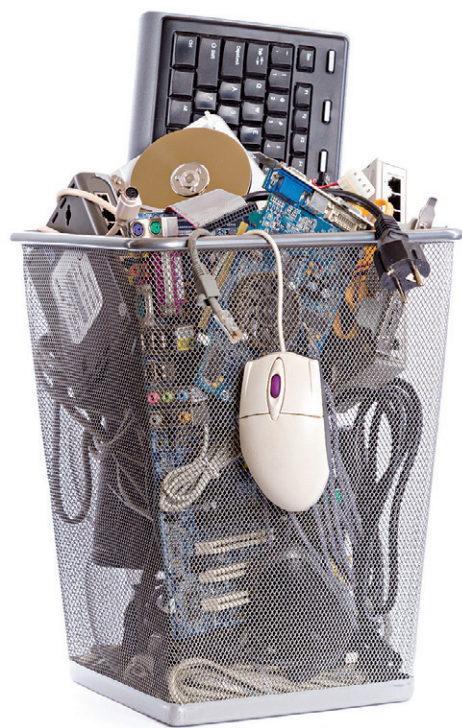

Naozaj triedite odpad správne?

Hoci v rôznych prieskumoch obyvatelia Slovenska deklarujú, že odpad zo svojich domácností triedia, analýzy ukazujú, že na skládkach končí až 77 % odpadu. Vráťane komodít, ktoré na nich nemajú čo robiť. Viete, čo rozhodne nepatrí do komunálneho odpadu?

Elektroodpad, batérie a akumulátory

Telefóny, televízory aj práčky dnes meníme podstatne častejšie ako v minulosti a úmerne tomu rastie aj množstvo elektroodpadu, ktorý produkujeme. Avšak pozor, ani v prípade takých „drobností“, ako sú vybité baterky z hračkárskeho autíčka, zákon o odpadoch nepripúšťa výnimky. Batérie a veľmi malý elektroodpad s rozmermi do 25 cm (napr. fény, rýchlvarné kanvice, mobilné telefóny, žehličky a pod.), ako aj odpad zo svetelných zdrojov, je možné zaniešať do najbližšej elektroobchodnej predajne a odovzdať ich aj bez povinnosti zakúpiť si nový produkt. Ak kupujete veľký elektrospotrebič, môžete ten pôvodný odovzdať predajcovi, prípadne nepotrebné chladničky, práčky či televízory zavieť na najbližší zberný dvor.

To, že máte dočinenia s elektrozariadeniami, batériami a akumulátormi,

ktoré nepatria do komunálneho odpadu, spoznáte podľa jednoduchých symbolov:

Likvidáciu nechajte na profesionálov

Nech už odovzdávate na recykláciu čokoľvek – batérie, elektrospotrebiče, či veľké akumulátory – platí pravidlo, že musia byť v kompletnom stave a nemožno s nimi nijako manipulovať, ani ich rozoberať. Látky, ktoré obsahujú, totiž môžu byť nebezpečné nielen pre životné prostredie, ale aj ľudské zdravie. Na druhej strane, ak sa tieto komodity ekologicky zlikvidujú a zrecyklujú, množstvo materiálov z nich môže byť opätovne spracované a využité v ďalšej výrobe. Tým sa šetria prírodné zdroje aj zásoby nerastných surovín.

Školy menia elektroodpad za športové lopty

Každá škola má vo svojom majetku evidované množstvo elektrozariadení od kalkulačiek, magnetofónov, dataprojektorov, televízorov, starých počítačov až po chladiace boxy v školských kuchyniach. Keď doslúžia, mnohé z nich sa v zmysle zákona stávajú nebezpečným odpadom. Preto sa škola po ich vyradení z evidencie musí postarať aj o ich ekologickú recykláciu a v prípade kontroly sa preukázať príslušným potvrdením. Odvoz, recykláciu a vystavenie potrebných potvrdení však môže prenechať aj na kompetentnú organizáciu SEWA, a.s. Tá sa nielenže bezplatne postará o celý proces, ale zároveň školám ponúka ako motiváciu športové lopty pre žiakov.

Do projektu sa každá škola môže zapojiť kedykoľvek v priebehu roka. V prípade, že odovzdá do 300 kg odpadu, získa ako odmenu futbalovú loptu, pri dosiahnutí hranice 600 kg získa navyše aj volejbalovú loptu. Ak odovzdá viac ako 600 kg, kolekcii si rozšíri aj o basketbalovú loptu. „SEWA sa dlhodobo snaží školám zjednodušiť proces odovzdávania elektroodpadu a preto im celoročne ponúkame možnosť bezplatného odvozu priamo z areálu. Súčasťou našej služby je aj vystavenie dokladu o prevzatí odpadu a sprievodného listu pre nebezpečný odpad, ak je súčasťou odberu,“ vysvetľuje Jozef Kozák, výkonný riaditeľ SEWA, a.s. Doklady škola využije pre potreby účtovníctva pri odpisovaní majetku v operatívnej evidencii.

Obaly

„Plastové fľaše a tašky, nápojové obaly, noviny, časopisy a reklamné letáky sú jedny z najčastejšie vznikajúcich odpadov z domácností, ktoré ročne vyhadzujeme v stovkách kilogramov. Aj napriek tomu, že triedený zber je na väčšine územia Slovenska zavedený desiatky rokov, stále sa nájdu jediní, ktorí tieto zložky naďalej vhadzujú do komunálneho odpadu,“ objasňuje Marek Brinzík, riaditeľ pre vzťahy s verejnosťou NATUR-PACK. Poplatky za odvoz komunálneho odpadu pritom nie sú nízke a pokiaľ vy alebo vaši susedia ignorujete zásady správneho triedenia odpadu, nielenže porušujete zákon, ale z dlhodobého hľadiska sa výška týchto poplatkov stále zvyšuje. Farebne odlišené kontajnery na plasty, sklo a papier sú pritom už bežnou súčasťou kontajnerových stojísk. Ak máte tohto druhu odpadu viac, môžete ho zaniešať aj na zberný dvor.

Do nádob na separovaný odpad patria aj obaly a návody na použitie, ktoré bývajú súčasťou balenia elektrospotrebičov. Väčšinou ich výrobcovia označujú jednoduchým symbolom.

Vedeli ste, že....

- ✓ najlepším spôsobom, ako chrániť životné prostredie, svoje zdravie a zároveň šetriť zdroje je eliminovať vznik odpadu? Začať môžete napríklad využívaním opakovane použiteľných tašiek namiesto igelitiek, alebo používaním kohútikovej vody namiesto nápojov kupovaných v PET fľašiach.
- ✓ v cene elektrozariadení sú už zahrnuté aj recyklačné poplatky za spätný zber? V prípade, že už nie je váš spotrebič funkčný, môžete ho zdarma odovzdať u predajcu, ktorý je povinný zabezpečiť jeho recykláciu, v prípade väčších spotrebičov aj ich odvoz.
- ✓ so správnym triedením odpadu vám pomôže bezplatná mobilná aplikácia Green Bin? Okrem návodu, ako triediť odpad, ukáže aj to, kde sa nachádza najbližší zberný dvor alebo predajňa, v ktorej môžete odovzdať starú elektroniku alebo lieky po dátume spotreby.

Firmy a inštitúcie sa vyradenej IT techniky môžu zbaviť zdarma

Vyradená či nepoužívaná IT technika je viac ako len položka v účtovníctve, ktorú firma odpíše v momente, keď doslúži. Ak teda meníte počítače, kopírky alebo sa zbavujete nepotrebného elektra, myslite aj na platnú legislatívu a požiadavky na ochranu životného prostredia.

V prípade, že bola IT technika evidovaná v majetku firmy, je pri jej vyradovaní potrebné myslieť aj na potvrdenie o recyklácii pre účely účtovníctva. Potvrdenie vystavené organizáciou oprávnenou na zber a likvidáciu elektroodpadu od vás môže vyžadovať prípadná kontrola zo strany štátnych orgánov. Službu odvozu a recyklácie nepotrebných elektrozariadení vrátane IT techniky a potrebné doklady vám bezplatne zabezpečí SEWA, a.s. Tá združuje výrobcov a dovozcov elektrozariadení a zabezpečuje zber a recykláciu všetkých typov elektrozariadení a prenosných batérií.

„Všetky fyzické a právnické osoby majú povinnosť nakladať s elektroodpadom v zmysle platnej legislatívy, to znamená zabezpečiť jeho odvoz a ekologickú recykláciu. Ak by si tieto činnosti mali firmy zabezpečovať vo vlastnej réžii, znamenalo by to pre ne dodatočné náklady nielen na samotnú logistiku procesu, ale aj jeho administratívu. O každom takomto odvoze a likvidácii totiž firma musí mať pre prípad kontroly aj potvrdenie,“ vysvetľuje Jozef Kozák, výkonný riaditeľ SEWA, a.s.